

Har du lyst på gult hus?

Et gult hus kan lyse opp et nabolag og bli prikken selve prikken over i-en når fargen er fint avstemt i forhold til omgivelsene. Her er noen tips til deg som ønsker å male huset gult.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Vi har konsultert arkitekt og billedkunstner Mette L'orange, med lang erfaring som fargesetter, og hentet råd fra «Färgen på huset» av Karin Fridell Anter og Åke Svedmyr.

Historisk sett er varianter av oker de mest brukte gulfargen på hus her i Norge. Fargen ble fremstilt av lett tilgjengelig og rimelig pigment fra jordsmonnet. Med ny teknologi og moderne malinger har det blitt mulig å framstille renere gulfarger, og tendensen har gått mot sterkere og mer lysende farger med dreining mot sur sitron. Og med bredt utvalg kommer også utfordringene for den som skal velge farge.

LYSER OPP: Et gult hus lyser opp i nabolaget. Her er fargen like kulørsterk som den røde.

Studér andre gule hus

Rådet fra ekspertene er entydig: Bruk tid på å se, ikke gå rett på fargekartet. Start fargesettingsprosessen med å studere andre gule hus. Finn noe du synes fungerer bra. Legg merke til fargen på taket, vinduene og omgivelsene rundt, den gule farge er del av en helhet som skal klinge bra sammen. Risikoen ved å ha det for travelt og velge farge ut fra en liten prøve på fargekartet er at den blir altfor gul.

Fra liten prøve til stor vegg

En farge som ser vakker ut på fargekartet er nødvendigvis ikke den beste når en kommer opp på husveggen. Mest sannsynlig vil du oppleve at de fargene som fungerer best på huset, er de som oppleves litt grumsete og nesten skitne på fargekartet. Fargen blir både lysere og sterkere på fasaden enn på den lille fargeprøven. Og forandringen kan være veldig stor. En brunaktig prøve kan oppleves gul og en blekgul kan bli knallgul når den kommer opp på veggen. – Styr unna de stekt gule og velg blant de mer dempede, selv om de ser blasse ut på prøven, lyder rådet.

Gult kan også se grønnaktig ut. Dette motvirkes ved å velge en farge med litt rødhet. Når den kommer opp på fasaden vil det røde tones ned, slik at fargen oppleves gul ute stikk av verken grønt eller rødt.

SKITNE FARGER: Mest sannsynlig vil du oppleve at de fargene som fungerer best på huset, er de som oppleves litt grumsete og nesten skitne på fargekartet.

Vinduer og andre detaljer

Når det gjelder farge til vinduer og vindskier, er det greit å være forsiktig med sterke farger og store kontraster. Faren er at huset visuelt blir delt opp i en rekke bygningsdeler og ikke ser ut til å henge helt i hop. Da kan det være bedre å løfte fram husets form og volum gjennom en mer helhetlig fargesetting og spare kontrasten til de elementene man ønsker å løfte fram, for eksempel inngangsdøren.

Ønsker man å markere, men likevel sikre en helhet, kan man velge gråaktige farger med samme lyshet som fasaden. Den grå staffasjefargen må være litt gulaktig, med mindre det er ønskelig at den skal se blå ut.

Hvitt kan bli for stor kontrast mot en sterk gul. En gulaktig lys grå kan være et bedre valg, den vil oppleves hvit og inntrykket blir mykere enn ren hvit.

Ønsker du mørke kontrastfarger, kan grønt eller rødt være gode valg. Er fasadefargen blek gul, bør staffasjefargene være mørkere og mindre intensive. Til sterkere gul kan man velge litt sterkere kulør, men fortsatt mørkere enn fasaden.

STAFFASJE: Grått er ofte en heldig staffasjefarge mot gult, den oppleves mykere enn ren hvit.

IKKE GLEM TAKET: Se også på taket og resten av omgivelsene når gultone velges, slik at et hele klinger godt sammen - som her.

Test fargen

Før du kjøper maling til hele huset anbefales det at du tester fargen. Mal en prøve på hjørnet av huset, der ser du enklest hvordan den tar seg ut i forhold til omgivelsene. Det kan også være lurt å sjekke med fargehandleren om hvor lysbestandig ønsket farge er.

Sjekkpunkter for valg av gult hus

Det gule huset skal sees sammen med andre hus, fargene påvirker hverandre og vil gjøre hverandre penere eller mindre pene. Fargen på taket, vinduene og omgivelsene er også en del av denne helheten. Vær forsiktig med sterke farger og store kontraster til vinduer, vindskier etc. Huset kan lett bli prangende og fremstå «oppdelt». Gjennom helhetlig fargesetting med lite kontraster løftes husets form og volum fram. Kontrastfarger brukes til å markere det man virkelig ønsker å løfte fram, for eksempel inngangsdøren. For å skape en rolig helhet kan vinduer og vindskier males i gråaktige farger med samme lyshet som fasaden. Den grå staffasjefargen tones mot gult for å unngå at den oppleves blå mot den gule fasaden. Hvitt kan bli for sterk kontrast. Gulaktig lys grå vil oppleves hvit mot gul fasade, men inntrykket blir mykere. Ønsker du mørkere kontrastfarger, kan grønt eller rødt være godt valg. En blek gul fasade bør følges av staffasjefarger som er mørkere og mindre intensive enn fasadefargen.

MOT HVITT: En dempet gul vil oppleves nesten hvitaktig.

TRADISJONSRØDT: Vi har lange tradisjoner for å male hus i okergult og opplever derfor at det er en farge som «hører hjemme» her. Bildet er fra Røros.

Fakta

Karin Fridell Anter og Åke Svedmyr er arkitekter med spesialkompetanse i farge. Boken «Färgen på huset» bygger på deres forskning og mangeårig erfaring med fargesetting av hus.

Deres erfaring og forskning er basert på svenske forhold. Men lyset som er en viktig faktor for hvordan vi oppfatter farger utendørs er temmelig likt det vi har her, så deres funn er også relevante her hos oss, mener Mette L'orange, arkitekt, billedkunstner og professor i farge ved Høgskolen i Bergen og Høgskolen i Oslo.

Mer informasjon

Beckers

Bergen Malingfabrikk

Butinox Futura

Drywood

Flügger

Nordsjö